

**Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!**

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30—
za pol leta " 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Nevrnirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetijski list

**Vsakdo vltva!
vse sadove
svojega deia in
marljivosti!**

Rokopisi se ne vra-
čajo. — Pisca in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
ntr. št. 2508. — Ražun
pri poštni hranilnici
št. 14.104.

Dr. Janže Novak:

Naše stališče je jasno!

Dobre volje s knjižico »Mir vam Slovenci« piscu g. Kalanu ne bo mogoče odrekati. Kdo bi mu mogel podtikati slab namen, ko veje iz cele knjižice prepričanje, da bo z njo napravil vse Slovence že verne in pobožne katoličane, da bo rešil vse slovenske duše. Ker bodo vsi z vero, s cerkvijo, z duhovščino in katoliško stranko, ne bo nikdo zoper, iz česar sledi, da bo mir med Slovenci.

Tudi s katoliško stranko morajo biti pravi katoličani. »Pogled po svetu nas uči, kjer je stranka z izrazito verskim programom, tam je za katoliško stvar dobro; kjer pa take stranke ni, tam so katoličani na milost in nemilost izročeni nasprotnikom cerkve. Glejte Nemčijo z njenim centrom, glejte Holandijo in Belgijo z njenima katoliškima strankama — in kako cvetoče versko življenje! Na drugi strani pa glejte Francijo! Katoliška v ogromni večini, a nobene stranke z verskim programom — cerkev oropana vsega, duhovščina izgnana iz šol in župnišč, živeča v veliki bedi, radi tega veliko pomanjkanje duhovščine, verska propast! ... Ali glejte Mehiko. Čisto katoliška dežela, pa nobene katoliške politike — cerkve zaprte, božja služba prepovedana, škofje prognani, duhovniki na morišče ... Ali niso ti zgledi za nas preglasen memento, da moramo stati na straži — tudi v politiki« (str. 40—41). Posebno duhovniški morajo stati na straži kot bolj izobraženi, kajti: »Bolj izobraženi bo vedno duševno vodil manj izobražene — če bo hotel. Če ljudstva ne bo vodil duhovnik, ga bo pa kdo drugi, ki ima malo več v glavi kakor velika masa« (str. 39).

Ker pa duhovniki ne morejo voditi več nasprotnih si strank, je torej mogoča samo ena katoliška stranka v deželi. (Tako je bilo tudi mišljenje nadškofa g. A. B. Jegliča, ko je zabranil dekanu kandidirati pri bivši SKS. Op. ur.). Če je razen katoliške stranke še kaka druga stranka v deželi, je seveda že zato, ker je druga, najmanj proticerkvena, če že ne brezverska.

Klerikalizem in katoliška akcija.

Tak mir torej pridiga g. Kalan resno in z dobro voljo, misleč, da pridiga nekaj novega in mladega. V tem pa se bridko moti.

Cel ta sklop misli, celo to naziranje se je izkazalo, izvedeno v praksi, kot škodljivo za verske in moralne prilike vsakega naroda in tudi za samo cerkev. Katoliška akcija, ki jo je začel papež Pij XI., napoveduje boj ravno temu mišljenju. Papež mehikanskim katoličanom ne kliče nastopiti z močno politično stranko, kakor jo imajo n. pr. Nemci v centru, temveč jih ravno nasprotno opominja k splošni katoliški akciji, ki naj poglobi versko in moralno vrednost ljudi in s tem ozdravi razmere. V zvezi s tem zahteva papež v duhu katoliške akcije, da katoličani sploh ne ustanove in nimajo nikjer nobene politične stranke, ki bi se imenovala in bi tudi bila katoliška. Ne gre samo za ime, gre za stvar. Že s tem samim, da bi bila kaka politična stranka

kot taka katoliška, bi se že njena propaganda in agitacija vršila v imenu vere, ki bi pri vernem ljudstvu že vsled tega mogla računati na gotov uspeh na škodo drugim strankam. Vsaka politično-strankarska agitacija v imenu vere mora v duhu katoliške akcije vero omadeževati. Od katoličanov pa smejo imeti svojo — seveda ne katoliško — stranko ali pa biti in delovati v katerikoli stranki, da le ni v opreki s krščanskim naukom in krščansko moralno — le lajki. Škofje in duhovniki pa ne smejo delovati v prav nobeni stranki — tudi pisati ne smejo v liste katerekoli stranke. Ves kler, kakor poudarja papež, mora biti izven in nad strankami«. Križ, št. 5—6/30, str. 90).

Ni torej res, kakor trdi g. Kalan, da bi morala katoliška cerkev radi sebe imeti v vsaki deželi svojo katoliško stranko in da je verska dolžnost vsakega katoličana, da je pristaša te stranke, dolžnost duhovnikov »pa, da so kot izobraženejši voditelji te stranke«. Res je, po papežu ravno nasprotno, kakor smo gori izvajali.

Moralen polom klerikalizma.

To je tudi popolnoma razumljivo. Cerkev se mora obračati predvsem na izgubljene ovce in na mlačneže, da jih ogreje za aktivno versko udejstvovanje. To je pa mogoče doseči samo z ljubeznijo in požrtvovanjem, ne pa s političnimi metodami ... O tem pravi »Križ« v isti številki na str. 71: »Najbolj usodno je pri tem vprašanje že tisoč in tisoč let vkoreninjenih metod političnega prizadevanja in borbe. Če je krščanski politik postavljen v nekrščansko okrožje, v atmosfero samega prikrivanja resnice, neprestanega varanja direktne laži, prekanjevanja, bo kmalu začel tuliti z volkovi, s katerimi se ima zaradi svojih ciljev boriti. In kako se boriti z volkovi kot z zobmi in kremplji pa s prevaro — torej po vkoreninjenih metodah«. Na str. 72: »Nadalje mora danes tudi katoliški politik računati v zasledovanju svojega družabnega zamisla z najbolj raznorodnimi faktorji, verstvi, razrednimi težnjami in včasih najbolj divergentnimi strujami in nasprotji, da jih skuša izravnati, spraviti in koordinirati; in čim manj je svet enoten glede svojega religioznega naziranja, moralnih osnov življenja, metafizičnega nazora, čim bolj je en sam narod razcepljen v veroizpovedanja, socialne razrede in politične skupine, ki se ne dajo razkrojiti in stopiti v eno, čim več mora imeti pristašev, naj bodo kakršnekoli notranje kvalitete, da le glasujejo, kakor je treba in delajo kot koristni člani taktične enote, tem manj je politiku mogoče brez kompromisa, dosledno in neiskaljeno udejstvovati oni vesoljni božjevladstveni ideal, ki sveti na dnu njegove duše; končno bo ostal le stranka in strankar«. In to je večina naše duhovščine, ker je proglaševala za krščanskega moža vsakega pristaša svoje stranke, če tudi je bil lump, za brezverca pa vsakega pristaša nasprotno stranke, če tudi je bil pošten in veren.«

Razumemo, če skuša g. Kalan, tako kot katoliška cerkev, napraviti iz vere in cerkve, da bo en hlev in en pastir, četudi mora sam g. Kalan priznati, da je malo upanja, da bi ta cilj kdaj dosegel, ker ni verjetno, da bodo imeli kdaj vsi Slovenci milost vere. Sam ugotavlja, da nima vsakdo pameti, srca, volje in vsega, kar je za to potrebno. Srce, da je močnejše kot razum, tako da se lahko ustavlja jasnim dokazom. Posebno strast, ljubezen ali sovraštvo prevpije vsak razum. Napravi pa g. Kalan glede takih Slovencev, kateri ne spadata med goreče vernike, usodno napako, da proglašajo po načelu: kdor ni z nami, je zoper nas, češ, da so vsi ti Slovenci zoper vero in cerkev. To ni res. Poleg gorečih vernikov na eni strani in na drugi strani resničnih nasprotnikov vere in cerkve, ki mislijo, da je kulturno precenjevati osebna naziranja in podcenjevati družabnoveljavni svetovni nazor in moralno (vero) in da je zaslužno podkopavati avtoriteto vere in cerkve, je v sredi veliko število Slovencev, ki ne vidijo v cerkvi in veri božje ustanove, vidijo pa v njej važno družabno ustanovo, ki ji gre vse spoštovanje in upoštevanje, ker predstavlja družabno veljavni svetovni nazor in moralno, ki garantirajo obstoj in napredek družbe. Temu družabno veljavnemu naziranju in moralni iz družabnih razlogov podreajo svoja osebna (individualna) naziranja. Zakaj je treba tudi te mlačneže (da jih tako kratko imenujem) proglasiti za brezverce in nasprotnike cerkve, ko mora ravno njim v prvi vrsti veljati ljubezen in delo katoliškega duhovnika in katoliške akcije? Zakaj tudi tem braniti, da imajo svojo stranko, osnovano na temelju gospodarskih delavskih, kmetijskih ali meščanskih interesov, socialnih ali kapitalističnih pogledov. Zakaj proglašati tako stranko in njihove pristaše za brezverce samo zato, ker niso člani katoliške stranke! Tako proglaševanje je v toliko škodljivejše, da se v teh strankah organizirajo poleg mlačnežev še goreči verniki, ki jih pa nasprotniki kljub temu v strankarski strasti proglašajo za brezverce.

Izmišljeni nasprotniki.

Med takozvanimi slovenskimi naprednimi krogi je mogoče v zadnjih 10 letih zaznamovati velik preokret na bolje, kajti brezverci, svobodomiselnici, podcenjevalci družabnoveljavnega svetovnega nazora in morale in podkopovalci avtoritete vere in cerkve so vsak dan maloštevilnejši in popolnoma izločeni iz javnega udejstvovanja. To je konec slovenskega liberalizma in svobodomiselnstva. G. Kalan tega razvoja ne vidi, kot neče videti prve začetke razvoja k novim, boljšim razmeram v smislu katoliške akcije, kot jo razumeva »Križ« na nasprotni strani. Tudi »klerikalci« morajo uvideti nujno potrebo takega razvoja, da bo čimprej konec političnega vrednotenja ljudi tudi v cerkvi, da bo konec proglašanja samo ene stranke za zaščitnico cerkve in vere, vse druge pa za njene nasprotnice, da bo konec sile, da smejo biti duhovniki samo v eni stranki in v njej odločilni, da bo konec proglašanja te stranke za dobro, vse drugo pa za pohujšljivo. Tako bobni pri

nas dnevno z naših prižnic. Pri nas je bivša katoliška stranka SLS zaslužila cerkev in si podredila vero in duhovščino.

Bivša kmetska stranka se je pojavila povsod kot stranka kristjanov in kot katoliška stranka, ki je upoštevala važnost cerkve in vere za javno življenje in se je zato zavzemala za dobrobit cerkve. Njeni člani, bodi da so bili goreči verniki ali mlačni naprednjaki, so vedno dali cerkvi kar je cerkvenega. S tem pa, da so zasledovali svoje gospodarske interese, presojali izdatke za bogoslužje po svojih finančnih sposobnostih, zahtevali agrarno reformo itd., s tem pa še niso postali brezverci in brezverska stranka. Proglašanje za brezverca je bilo najhujše politično orožje slovenskega klerikalizma in orodje klerikalne diktature v Sloveniji. Klerikalizem v Sloveniji je bilo podjarmljenje cerkve s strani katoliške stranke, ki jo organizira in izključno vodi slovenska duhovščina. S proglašenjem za brezverca vseh, ki niso pristaši te stranke, so onemogočevali javno delo vsem poedincem in vsem grupam, ki niso šle v račun tej katoliški stranki, čeprav so po ispovedanju krščanski in katoliški. Na vasi je bila diktatura

farovža, v deželi pa diktatura katoliške stranke.

Porazne posledice klerikalizma in nov narodni kmetski pokret.

Narod, ki je tako obvladan, ni politično svoboden, je nezrel za demokracijo in nespособen za zaščito svojih gospodarskih in razrednih interesov. Zato se kmetsko gibanje bori proti klerikalizmu za politično svobodnega kmeta, ki bo lahko branil svoje gospodarske koristi v svojih kmetskih vrstah, v katerih bo smelo odločevati kmetsko izobraženstvo od pluga do peresa, če tudi ne bo ravno nosilo duhovniške halje.

Knjižica g. Kalana se torej premalo obrača na pravi naslov. Zavzemite se, g. Kalan, da se pri nas cerkev in duhovščina dvigne v duhu katoliške akcije iznad politike in da iz teh višin z ljubeznijo in krščansko čednostjo poglubi versko in moralno vrednost ljudi, da bodo znali poleg vsega drugega biti tudi dostojni v političnih barvah.

* Te dni je izšla knjižica »Mir vam, Slovenci«, ki jo je spisal preč. g. duh. svetnik Janez Kalan.

Zavarovanje za starost

Cilj in namen vseh socialnih pokretov, kar jih je rodila moderna doba, zlasti pa preteklo stoletje, je skrb za telesni blagor človeka. Odkar je padlo načelo, da ljudje niso enakopravni in da je treba ljudi ločiti bodisi po rojstvu ali po premoženju, je padlo tudi naziranje, da je revež manj vreden kot človek kakor pa bogatin. Danes stojimo na stališču, da je tudi revež človek, ki nima samo dolžnosti, da dela in gara (večinoma za druge), ampak ima tudi nekaj pravic, predvsem pravico do življenja kot človek. Današnja doba zahteva, da imajo tudi revni otroci pravico do šolske vzgoje, tudi revni fantje-delavci imajo pravico do primernega zaslužka, da se lahko do sitega najedo in po človeško oblečejo in stanujejo, stari in onemogli reveži pa imajo pravico, da se v starosti oddahnejo od svojega dela in da ne umirajo na cesti od lakote v blatu in nesnagi.

Vse to, kar smo pravkar našli, ne smatra moderna družba več kot neko milost, ampak kot pravico! Če pravi današnja človeška družba, da ima pravico zahtevati od vsakega člana družbe, revnega ali bogatega, eno ali drugo delo, mora družba tudi posamezniku (revežu ali bogatinu) priznati, da ima tudi on pravico do primerne zaslužka in do primerne preskrbe takrat, ko še ne more delati, ali pa ko že ne more več delati.

Revnih ljudi, katerim je treba dati bodisi v mladosti ali pa v starosti neko oporo, je pri nas jako mnogo. Najrevnejši med temi reveži, so pa brez dvoma kmečki delavci (hlapci in dekle itd.).

Dokler so ti ljudje mladi in sposobni za delo, še nekako gre, čeprav v večini slučajev le bolj od danes do jutri. Mlad hlapec je vesel in živi brez skrbi, ker je pač mlad. Počasi pa mu le začne prihajati misel na starost in takrat z grozo odgovarja na vprašanje: Kaj bo s teboj, če zbolíš? Ali pa če se ponesrečiš? Ali pa če onemoreš?

Na ta vprašanja ti siromaki ne vedo odgovora! Odgovor jim dajejo le pohabljeni berači, ki z zlomljenimi udi lazijo od hiše do hiše lačni in raztrgani, potem pa občinski reveži, ki hodijo vsak dan od hiše do hiše sedet za peč, kjer čakajo, da jim usmiljena roka porine na klop skledo opoldanskih ali večernih ostankov, spat pa hodijo od hleva do hleva...

Ni torej nič čudnega, če se naša delavska mladina z grozo spominja na to, kaj jo čaka, in še manj čudno je, če poskuša taki žalostni usodi na vsak način ubežati, dokler je še čas. To je glavni vzrok, da beži mladina v mesto in fabrike! Je že res, da mlade ljudi mika tudi kakšna zabava — saj so vendar mladi in pod kožo prav tako krvavi, kakor premožni fantje in dekleta! — ampak glavna je vendar le skrb, oziroma strah pred negotovo in nesigurno bodočnostjo!

Zato pa je skrajni čas, da začnemo prav resno razpravljati o zavarovanju delavcev in malih kmetov za starost, kajti tako ne sme več ostati kakor je danes, da bi človek delal celo življenje le za hranu in obleko za sproti, na stara leta pa bi moral živeti od milosti! Današnja doba ne pozna več milosti, ampak samo pravico in to pravico mora dobiti tudi revež. Pravico pa mu da le zavarovanje.

Zavarovanje ni nemogoče. Vemo sicer, da se bodo bogataši zelo upirali, ampak ves odpor z ene strani nas ne sme oplahiti. Mi vemo n. pr., da so občine z izdatki za občinske reveže že precej obremenjene. Če bi pa občine dajale vse te prispevke v poseben večji (n. pr. banovinski) fond, bi se že nekaj nabralo. Denar, ki bi se stekal v ta fond, bi se pa dal plodonosno naložiti. S tem denarjem bi se lahko ustvarjala nova podjetja, zidale bi se hiše itd., kar bi v teku let starostno presrbo znatno podprlo. To bi bila velika prednost napram današnjemu sistemu, ko se denar enostavno razdeli in raztrese.

V ta fond bi morali nekaj prispevati seveda tudi zavarovanci sami, dokler so za delo sposobni. Taki prispevki bi bili velikega moralnega pomena, kajti če prispevam kam tudi sam, imam občutek, da je ustanova, v katero prispevam, moja ustanova.

Prispevati bi morali tudi delodajalci. Tudi za te ne more biti vseeno, ali delajo pri njih zadovoljni ljudje ali pa ljudje, ki jih vedno tišči in mori kakšna skrb. Delo zadovoljnega človeka je mnogo boljše in boljše kvaliteta dela že odtehta nekaj prispevka.

Je pa tudi velik interes okrajev, banovine in države, da si ohrani zdrav, krepak in zadovoljen naraščaj. Zato bi moral dobiti zavarovalni fond tudi nekaj davčnega denarja od teh korporacij.

Tako bi se kmalu nabralo toliko denarja, da bi bilo za začetek. Začetek bi bil seveda težak, počasi bi pa le šlo, dokler ne bi dosegli tiste višine, ki bi zadoščala, da bi naši ljudje lahko živeli doma!

Cesta Frankolovo—Soca—Dobrna.

Dovolite g. urednik, da spregovorim danes še jaz nekaj besed o že toliko vprašani in obljubovani, krvavo potrebni cesti Frankolovo—Soca—Dobrna. Če človek takole prebira časopise in opazi, da se bodo gradile tukaj n. pr. asfaltirana, tam avtomobilska cesta itd., se nehote vpraša, kaj pa pri nas. Seveda gornja cesta ne bi prišla v poštev kot luksuzna cesta za moderne samodrčce, ampak največ zato, da bi vsaj naš človek zamogel svoje pridelke spraviti na trg, na sedanji cesti pa riskira, da se mu polomi voz ali ubije živina. Povsod čitamo tako lepe članke samih »kmečkih prijateljev«, kako naj kmet dela, kaj naj seje ali sadi, da bo boljše prodal, a tega nam pa nihče ne pove, kdaj nam bodo preskrbeli potrebna prometna sredstva, oziroma ceste, da bomo mogli iz naših »zaplankanih krajev« ven med ljudi, da bomo mogli spraviti pridelke z manjšo muko v denar, kakor dosedaj. — Ohranijo naj si gospodje svoje strašno dobre nauke za sebe, a dajte nam to, kar res rabimo, drugo bo že naša briga, in si nikar ne belite učenih glav s stvarmi, katerih ne razumete. Povabil bi rad enkrat enega teh gospodov na sprehod po cesti iz Frankolovega na Zabukovje in Dobrno v deževnem vremenu, a bojim se, da bi ga spotoma ne izgubil v blatu, katerega je na stotine ton. Da ne govorim o krasnem prometu z vozom. Kaj, ko bi gg. enkrat napravili poskušno vožnjo s kakšnim elegantnim luksuznim avtom? Garantiram, da nit koles ne pripeljejo celih na Dobrno, kaj šele karoserijo. Seveda, kjer gre za siromaka kmeta, je najenostavnejši odgovor »Nema para«, pa mirna Bosna.

Mi ne rabimo asfaltirane ceste, ampak pošteno vožno cesto. Na tem se dela že celih trideset let in bi se menda že bila pričela graditi, a še niti pravilnega terenskega ogleda ni bilo. Ko bi se pri nas dalo živeti od egoizma, potem bi pač lahko rekli, da nam ne manjka prav ničesar.

Toliko za danes. Drugič povem še kaj bolj interesantnega, ako ravno vem, da so moje besede bob ob steno. Samo da ne bodo gotovi gospodje mislili, da smo res že čisto slepi in gluhi ter da res verujemo samo lepim besedam in polnim časopisnim predalom o napredku in kulturi, s katerimi nas pitajo kot lastovica mladiče. Torej manj lepih poukov, pa več praktičnega dela, da se bo videl enkrat uspeh, od katerega bomo imeli koristi.

Frane Potočnik, kmečki sin.

Izid konjskih dirk v Št. Jerneju. Dne 29. junija so se vršile v Št. Jerneju tradicionalne konjske dirke, katerih lepe uspehe prinašamo v naslednjem: I. dirka za 3 in 4 leta stare konje, daljava 1680 metrov, vožnja z gigom: I. darilo Jožefa Turk, Roje, občina Št. Jernej, 3:36 minut; II. darilo Franc Pleskovič, Gomila pri Št. Jerneju, 3:51 minut; III. darilo Franc Martinčič, Drama, občina Št. Jernej, 3:52 minut. — II. dirka za konje z gigom od 5 let naprej, daljava 2520 m: I. darilo Janko Recelj, Št. Jernej, 5:5 minut; II. darilo Alojzij Mencin, Grama pri Št. Jerneju, 5:16 minut; III. darilo Alojzij Znidaršič, Roje pri Št. Jerneju, 5:35 minut. — III. dirka, daljava 2520 m. Jahanje v galopu: I. darilo Alojzij Mencin, Drama pri Št. Jerneju, 3:23 minut; II. darilo Alojzij Mencin, Drama pri Št. Jerneju, 3:31 minut. — Dvoprežna in za amerikanske dirkače se vsled slabega vremena niso mogle vršiti.

Zaključek sokolskih svečanosti v Beogradu.

Na Vidov dan so dosegle sokolske svečanosti v Beogradu vrhunec. Dopoldne se je vršila v saborni cerkvi svečana služba božja, kateri sta prisostvovala tudi Nj. Vel. kralj in kraljica ter celokupna vlada in zastopniki tujih držav, popoldne pa je bil glavni sokolski nastop.

Prestolonaslednik Peter
starosta Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Ob tej priliki je Nj. Vel. kralj podelil Jugoslovanskemu sokolu krasno novo zastavo s sledečim nagovorom:

»Sokoli in Sokolice!

Od Sokola kraljevine Jugoslavije, ki je bil nedavno osnovan pod starešinstvom mojega prvorojenega sina, naslednika prestola Petra, se pričakuje, da bo zdrav vzgojitelj mladine, borec za bratstvo in ljubezen, zaščitnik velike jugoslovanske misli, nosilec viškega in nacionalnega duha. On naj pri svojih pripadnikih razvija in krepi plamen rodoljubja in plemenitega navdušenja, naj jim bo šola državljskih vrlin. Poleg tega naj bo vez z veliko vseslovansko sokolsko zajednico.

V znak svoje vladarske pozornosti proti tem velikim nalogam in njihovi izvršitvi, podarjam Sokolu kraljevine Jugoslavije to zastavo in jo razvijam z željo, da bi vedno ponosno vihrala na čast in slavo kralja in domovine.

Pod tem znamenjem, Sokoli in Sokolice Jugoslavije, jeklenite svoje mišice, ublažujte svojo dušo, oborožite s sokolskimi vrlinami svoje srce. In nikoli ne pozabite na sijajni izlet in da vse svoje odlike vedno dolgujete veliki in zedinjeni Jugoslaviji, da ji pripadate s svojimi mislimi in s svojim delom.

Od zibelke do groba ste dolžni služiti samo Jugoslaviji, jugoslovanski ideji, njene so vaše mišice in vaša srca, njene naj bodo vse vaše radosti in ideali, vaše težnje in vsa vaša ganjenja.

To zahtevajo od vas vaše sokolske tradicije, to je opomin onih, ki so padli za veličino domovine. To vam je moj kraljevski pozdrav.

Zdravo!

Francoski socialisti in kmetje.

Za privatno lastnino malih kmetov. — Za razdelitev veleposestev.

V Franciji spadajo med najmočnejše stranke socialisti. Ti so sicer razdeljeni na več manjših skupin, vendar pa moramo reči, da je socializem v Franciji tako močan, da se proti socialistom da le težko vladati. Zato bo gotovo tudi naše bralce zanimalo, kakšno stališče zavzemajo francoski socialisti napram malim kmetom v Franciji.

Malih kmetij je v Franciji nad 2 milijona. To je gotovo lepo število. Vendar pa politično francoski mali kmetje niso prišli nikdar do prave veljave, ker niso bili organizirani. Na francoskem je bilo s kmeti približno tako, kakor v Avstriji in Nemčiji. Kmetje so se topli za neke »politične ideje« in za »svetovne nazore«, čeprav jih niso razumeli, razni politikoni so pa kmete izkoriščali v svoje sebične namene.

Šele pred dvema letoma je tu nastal preokret. Takrat so se namreč našli tudi v Franciji ljudje, kakor so se našli že zdavnaj prej na Češkem, ki so rekli, da se mora kmet iztrgati iz rok raznih političnih špekulantov in

se sam organizirati po svoje, če se hoče ohraniti. Tako so približno pred 2 letoma ustanovili na Francoskem kmetje svojo stranko, ki prav lepo napreduje. Naj še pripomnimo, da dela francoska kmečka stranka roko v roki s čehoslovaško agrarno stranko.

Naraščajočega kmečkega pokreta v Franciji tudi druge stranke niso mogle prezreti. Že takoj ob njegovem početku se je oglašil francoski politik Jouvanel (reci: Žuvnel), ki je dejal, da kmečkega pokreta ni prav nič treba, ker bodo že stare stranke »tudi za kmete skrbele«. Iz teh besed odseva jasen strah, da se ne bi kmečki volilci starim »voditeljem naroda« izneverili in se postavili na svoje noge. Prav tak strah pred kmečkim pokretom pa je prevzel tudi socialisti, ki so imeli doslej na kmetih mnogo volilcev.

Pred nekaj dnevi so imeli francoski socialisti v mestu Bordeaux (reci: Bordo) velik kongres, kjer so razpravljali tudi o kmečkem pokretu v Franciji. Sklenili so, gotovo z ozirom na naraščajočo moč kmetov, da ne

smejo več nastopati kot nasprotniki kmetov (zaradi vprašanja privatne lastnine, op. ur.) ampak da jim morajo pomagati. Tako so sprejeli resolucijo, ki pravi:

»Zmagoviti socializem bo smatral za svojo najvažnejšo dolžnost, da malim in srednjim kmetom ohrani njihovo lastnino.«

Za »male in srednje kmete« pa smatra resolucija vse tiste kmete, ki svojo zemljo sami obdelujejo in pa tiste, kjer opravljajo večino dela člani kmečkih rodbin, čeprav imajo hlapce in dekletke.

Dalje je sklenil kongres, »naj se veleposestva razdele in naj se osnujejo mala posestva na kolektivni, zadružni, sindikalni ali pa na rodbinski podlagi.«

Iz tega zborovanja vidimo, da je kmečko vprašanje v bistvu povsod po Evropi enako. S tem pa dobiva kmečko vprašanje mednarodno značaj. In to je pomembno tudi za nas, kajti tudi mi ne živimo izven Evrope in izven sveta, ampak v svetu in s svetom. Jasno pa je, da ne morejo kmetje pustiti, da jim socialisti urejajo in odločajo njih usodo, temveč bodo sami vzeli vajeti v svoje roke in uredili stališče kmeta v družbi in v državi.

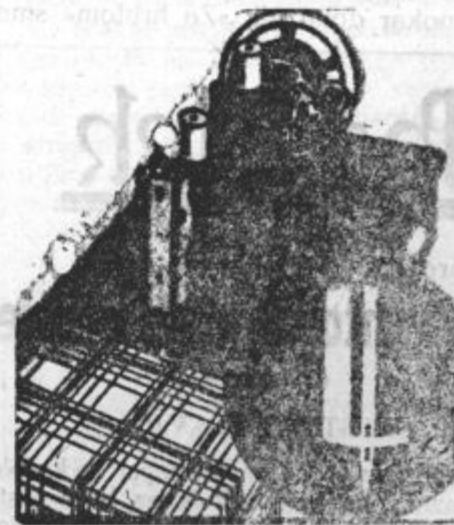
SEJMI:

7. julija: Polšnik, Slanč. vrh, Trava, Lemberg.
8. julija: Gradac, Pišce, Sv. Jur v Svečini.
9. julija: Tirna, Ljutomer.
10. julija: Žužemberk, Dobova, Poljčane, Puconci.
12. julija: Brezovo, Boštanj, Horjul, Planina, Kranj, Zg. Tuhinj, Jagnenca, Rogatec, Šoštanj, Sv. Marjeta slg. Planica.

VALUTE:

Dati moramo za:

1 nemško marko	Din	13-50
1 švicarski frank	Din	10-94
1 avstrijski šiling	Din	7-99
1 angleški funt	Din	274-40
1 ameriški dolar	Din	56-50
1 francoski frank	Din	2-22
1 čehoslovaško krono	Din	1-68
1 italijansko liro	Din	2-98

HAID & NEU šivalni stroji

so prvovrsten nemški izdelek.

Prodaja jih tudi na ugodne obroke.

CENTRA

Trgovina šivalnih strojev

Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 7/III.

Zastopnike sprejemamo povsod.

Dopisi

Iz Starega trga ob Kolpi. Tam onstran Gorjancev Posavci in Gorenjci govorijo že od nekdanj o nas Poljancih, posebno o Starem trgu ob Kolpi z bližnjjo in daljno okolico, da smo »Bogu za hrbtom«. Njihova frazev pa ni utemeljena. Še s prav posebnim očesom gleda Bog na nas. Imamo tu prvovrsten zrak in krasno okolico, o kateri trdijo obiskovalci, ki so videli že pravo Svico, da je tu »belokranjska Svica«, imamo v bližini velike podzemne jame s krasnimi kapniki in čudesi narave. Imamo tu lepo se razvijajoča gasilna društva. V Starem trgu je staro gasilno društvo že nad 36 let. Postavili smo si že nov premični gledališki oder. Imamo redne mesečne seje, na katerih se parlamentarno pa bratsko pogovorimo o naših težnjah. O Petrovem priredimo vrtno veselico z obširnimi in nadvse zanimivim programom. Imamo tudi z Binkoštno nedeljo odprto avtobusno zvezo. Krasni nov avtobus z 20 prostornimi sedeži vas popelje vsak dan razen nedelj ob pol 2. uri popoldne z železniške postaje Črnomelj skozi Dobliče, mimo vinogradov in zidanic v Maverlin, po zanimivem romantičnem ozemlju na Brezovico in od tu dalje s krasnim razgledom po vsej poljanski dolini skozi več belokranjskih vasi v Stari trg ob Kolpi. Zjutraj ob 7. uri pa vas potegne po isti progi v Črnomelj. Kdor bi pa rajši prišel s kočevske postaje, pa dobi tam avtobus, ki odhaja nekako ob pol 1. uri popoldne s Kočevja in ima na Brezovici zvezo s starotrškim okoli pol 3. ure in zjutraj imata istočasno oba zvezo ob pol 8. uri. Tu vam je mogoče narediti kolobar, kogar bi zanimalo videti več sveta. V poljanski dolini pa vas bo razveseljevala krasna okolica in prijetno kopanje v Kolpi. Na razpolago dobite stanovanja in prenočišča ter v splošnem ceno življenje. Le pridi večkrat k nam pogledat, pa boste videli, da je vse to res. Porabite lepo priliko, da nas obiščete o priliki naše vrtno veselice! V nekaterih ozirih pa smo Poljanci ob Kolpi res »za hrbtom«, pa ne Bogu, kakor smo ravnokar dokazali. »Za hrbtom« smo,

ker imamo preslabe prometne zveze s svetom. Zato apeliramo na merodajne činitele, da nam udeležijo že l. 1911/12 projekirano in potrjeno cesto Stari trg — Dobliče — Črnomelj; izboljšajte nam obstoječe ceste! Apeliramo za most čez Kolpo, za katerega je bil že davno izdelan in odobren načrt in ravnotako za zvezo preko tega mostu s Hrvaško! Apeliramo za uresničenje vodovoda, za katerega že obstojajo odobreni načrti nad 20 let! Apeliramo, naj se vendar že enkrat zgradi že l. 1922. uzakonjena železnica. Manjkajoče prometne zveze in deloma zemeljski teren so krivi, da se naše ljudstvo prisiljeno ogromno izseljuje. Dajte nam prometnih zvez, dajte nam zaslužka, pa boste ohranili naše zdravo in krepko ljudstvo doma.

Z Iga. Zopet je prišla vroča letna sezona, katero kmetje najbolj občutimo, ker se moramo na pekočem solncu boriti za svoj obstanek. Brižni gospodar se vleže v skrbeh, kdaj se zbudi, da v zgodnjih jutranjih urah več napravi in da mu nadležne muhe pri vročem solncu ne mučijo živine. — Pri nas je bilo že od pamtliveka v navadi, da je dnevni zvon budil občinstvo k delu in molitvi. Sedaj je pa to zvonjenje ponehalo. Dnevni zvon je za kmete v gospodarskem oziru velike važnosti. Kakor v vojašnici jutranja tromba vse oživi, tako je tudi glas zvona klic delavnemu ljudstvu na delo. Če bi gospodar naročil svojemu hlapcu, zjutraj ob tej zgodnji uri moraš iti na delo, ali bi se ne vlegel hlapec z morečimi skrbmi, da se pravočasno zbudi. Če bi mu pa gospodar rekel, ob isti uri te bom poklical, bi se hlapec vlegel brez skrbi in se dobro naspal. Zato še rečemo, da je dnevni zvon za kmete velikega pomena, če ne povsod, vsaj pri nas je tako. Ko smo po vojni bili ob zadnji zvon, nas je radi jutranjega zvonjenja silno bolelo. Zavzeli smo se kmetje sami ter napravili lepe, težke zvonove, za katere smo žrtvovali do malega milijonsko vsoto. Zakaj se nam je dnevno zvonjenje ustavilo? Ogorčenje med nami je radi tega veliko. Če bi bila ta stvar občinska, bi župana kar po cestah kregali, pobožne žene bi sklepale roke in šepetale, da ga bode Bog kaznoval, ker je odpravil toliko zlate jutranje molitve. Ker pa župana ta stvar ne zadeva, se o tem godrnja bolj po tihem. Mi smo že prosili cerkveno predstojništvo, že pisali o tem v »Kmetem listu«, pa vse zastonj.

Zato javno apeliramo na knezoškofijski ordinarijat, naj blagovoli naročiti tukajšnjemu cerkvenemu predstojništvu, da ohrani ta v gospodarskem in verskem oziru tako lepi starodavni običaj. — Več kmetov.

Orlovavas. Tukajšnja »Sadjarska in vrtarska podružnica« je priredila poučni izlet v Velenje v graščino Herberstein, da si ogleda njeno praktično urejeno posestvo in vrt, predvsem pa kokošjo rejo, ker goji pravo štajersko pasmo. Najprej smo si ogledali praktično urejene kokošnjake. Razkazovala pa nam je sama ga. grofica. Celo popoldne smo hodili, da smo si ogledali po večjem vsi njeno perutninarstvo od najmlajših piščancev, pa do starejših kokoši, ki so bile razdeljene po 15 kokoši z 1 petelinom in svojo hišico in vsem potrebnim za oskrbo. Navsezadnje pa smo prišli še do kapunov, ki jih je bilo okoli 40 in kateri so marsikomu navzročno dopadli. Ko smo si ogledali perutninarstvo, nam je razkazala še domači mlin, kjer meljejo žito z električnim pogonom domači delavci za hrano vseh kokoši. Po tem ogledu nam je še g. oskrbnik, oziroma vrtnar razkazoval obsežen vrt. Pečajo se z koščičastim in pečkatim drevjem, vrtnicami in drugimi povrtninami. Ko smo si ogledali vrt, se je podružnični predsednik g. šolski upravitelj Jarh ge. grofici lepo zahvalil za njeno uslužnost in naklonjenost, nakar smo se zadovoljni vrnili z vlakom proti domu in med potjo pridno debatirali o vsem, kar smo novega videli in silšali.

Zakel pri Gomilskem. V nedeljo 22. junija je proti večeru nastala večja nevihta, katera je povzročila, da je požar napravil na večih mestih v sredi Savinjske doline večjo škodo. Tako je udarila strela v star skedenj tukajšnjega posestnika Vasleta, ki je pogorel do tal. Pri tem požaru je zadela nesreča tudi posestnika. Koruna iz Trnave, ki je ravno dobro zmetal na omenjeni skedenj dva voza seña v vrednosti 1500 dinarjev. Da se ogenj ni razširil, so skrbela okoliška gasilna društva kakor: iz Trnave, iz Gomilskega, iz Glinje-Komence, iz Braslovč itd. Nekako v istem času je strela udarila tudi v gospodarsko poslopje posestnika Baloha v Založah pri Polzeli. Pogorela je hiša, sušilnica in svinjaki. Posestnik trpi veliko škodo.

Sv. Pavel pri Preboldu. Tukaj je premikul v torek 24. t. m. g. Franc Vedenik, bivši

Podlistek

Ivan Albreht:

Muzikantovo maščevanje.

(Nadaljevanje.)

ČETRTO POGlavJE.

S skednjem so odmevali cepci in kozolci so se praznili, ko je župnik Janez, ki je pastiral v griški župniji že blizu dvajset let, slišal povest, kakršne se ni nadejal, najsi je tudi dobro poznal nadloge in vrline svojih faranov. Med njimi, ki so mu delali precej skrbi, je bil v Gričih Kosov Anže, krojač in muzikant in potepuh, star fant, takole blizu šestdesetih. Bil je še korenina stare rasti in je na moč sovražil stroje, ki so bili je-li tiste čase iz mest počasi, toda zmagovito prodirati na kmete. Šival je vse na roko in samo s koncem, ki so ga doma posukale predice. Čez teden je delal, ko pa je v soboto zazvonilo delopust, je spravil šivanko, se umil in vzal gosli v roke, pa je začel svirati. Tudi zapel je rad. V soboto in v nedeljo dopoldne je pel nabožne.

— Eno pesem
od Marije
mi hoč'no zapet',
Marija, pomagaj,
kak čemo začeti! —

To je bil takorekoč stalen uvod v praznik. Potlej je zavil:

— Gore še niso b'le,
vode in d'oline,
je b'lo že znano
Marijino ime —

Za tem je v pisanem redu opeval nebeščane, znane in neznanne, dokler ni odzvonilo poldne. Po južini je malo zadremal, zbudil se je pa že čisto posveten. Zdaj so razodevale gosli:

— Za bolezen so zdravila,
za ljubezen jih pa ni —

Kjer je bilo kaj veselja, je bil gotovo Anže poleg. Na nobeni svadbi ga ni manjkalo in tudi nobenega fantovskega plesa ni izpustil. Pozno v noč se mu je često zgodilo, da so mu fantje lok in strune namazali z mastjo in so njegove gosli — utihnile. Tedaj je bil vselej silno hud in od jeze kakor nor zlival pijačo vase, dokler ni obležal kje pod mizo, pod stopnjicami ali pa tudi pod kapom, vendar je še v spanju momljal:

— Jaz sem revež muzikant,
jokaj z mano, ljubi škant —

Tak je bil Anže in marsikdo mu je že prerokoval, da ne bo srečno končal. Tisto nedeljo po Velikem šmarnu se mu je spet pripetilo, da je moral piti na jezo. Proti jutru je že bilo, ko so ga odhajajoči fantje položili iz gostilne pod kap. Bila je oblačna, temna noč, z dnem vred je začelo pa še deževati. Ta nebeški pozdrav je Anžeta toliko osvežil, da se je napol predramil in se postavil na noge. Skušal se je odmajati proti domu in je v zverženih vijugah meril cesto, ko pridrvi iz Godoviča na koleslju Jazbin. Malo pred vasjo se mu je bil splašil konj in ga mož nikakor ni mogel ukrotiti. V somraku je zagledal, da nekdo motovili po cesti, in je na vse grlo vpil, naj se umakne, toda Anže je tiščal gosli pod pazduho in brundal svojo:

— Jaz sem revež muzikant,
jokaj z mano —

Več že ni utegnil reči; kajti kolesljevo oje je z vsilo butnilo obenj in Anže je s polomljenimi rebri obležal v cestnem blatu. Ko je nazadnje Jazbin le ustrašoval konja, je šel gledat, kaj se je zgodilo, in je našel Anžeta nezavestnega ležati sredi ceste. Jel je klicati na pomoč, dokler ni priklicar ljudi, ki so vzeli ponesrečenca pod streho.

pa je pranje gotovo!

posestnik, mesar in gostilničar, v 80. letu starosti. Da je bil med ljudstvom zelo priljubljen, je pričal lep pogreb. Bil je tudi splošno znan in vnet lovec. Naj mu bo zemljica lahka — preostalim pa naše iskreno sožalje.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 22. t. m. nas je obiskal g. Kafol od Kmetijske družbe v Ljubljani. V prvem razredu tukajnje šole je imel predavanje o vinarstvu in sadjarstvu, katerega je poslušalo okrog 40 ljudi. Predavanje je bilo vsestransko zanimivo in poučljivo. Konstatiralo se je, da mnogi vinogradniki grešijo pri pravilnem škropljenju in žvepljanju. Posebno tekočino za škropljenje se velikokrat napačno zmeša, tako da se mnogokrat trta požge. Dotaknil se je tudi vprašanja glede izseka šmarnice. Pri nas zgleda stvar zelo kočljiva, ker je 40% vinogradov poraščenih s to divjo in škodljivo trto. Vina, ki ga drugače ljudje radi pijejo radi nizke cene, vsebuje v sebi neke vrste strupa t. j. metilalkohol, ki človeka ob gotovi količini zavžitja zmeša, da postane nor. Taki slučajji so pri nas na dnevnem redu. Najbolje je, da se mlada šmarnica precepí. Saj je banovina tudi razpisala nagrado 50 par za trs za vsako uspešno precepljenje šmarnice. Zakon je v tem oziru strog in tudi drž. organi bodo morali biti brezobzirni, da se ugonobi ta škodljivec. Tudi sadjarstvo je pri nas še v premajhni meri upošteva. V prvi vrsti je treba gledati na vrsto sadja, ki v vsakem kraju najbolje uspeva. Kajti le pravilno delo v vinogradu in pri sadnem drevju bo prineslo kmalu primeren dobiček. V splošnem se danes opaža, da naš kmet nima interesa, ne smisla za vsaj nekatere nasvete strokovnjakov. Želim, da še nas večkrat obiše g. Kafol, ker naš kraj je posebno potreben takega poduka!

Zdravljenje vojnih invalidov. Zdravljenje vojnih invalidov v Toplicah pri Novem mestu se prične dne 3. julija 1930. za vse upravičene vojne invalide dravske banovine. Obsega radioemanacijske kopeli, po potrebi tudi mehanoterapijo, za ves čas zdravljenja popolno brezplačno oskrbo (hrano in stanovanje) v Invalidskem domu v Toplicah. Pravico do brezplačnega zdravljenja na osnovi čl. 16. in 113. invalidskega zakona imajo sicer vsi vojni invalidi, ki so po mnenju uradnega zdravnika takega zdravljenja potrebni, toda vojni invalidi VII., VIII. in IX. skupine le tedaj, če je bolezen, za katero se žele v Toplicah zdraviti, v vzročni zvezi s priznano invalidsko hibo. Prošnje je naslavljati na kr. bansko upravo dravske banovine v Ljubljani.

»Zadružni Vestnik«. Izšla je šesta številka »Zadružnega Vestnika«, glasila »Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani«, s sledečo vsebino: Združitev Zadružne zveze v Celju in Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, Občni zbor Zadružne zveze v Celju, Tekoči računi ter »Jaz in vse sam« v zadrugi. Nato slede še Sporočila Zveze ter zadružni in gospodarski pregled.

Novice

Kmetskega praznika v Slovenjgradu se udeležijo vsa društva kmetskih fantov in deklet iz Savinjske doline s celjskim pododborom ter predsednikom Zveze Fr. Kronovškom in podpredsednikom dr. I. Rosino in dr. J. Novakom na čelu.

Kmetski praznik na Krškem polju 20. julija t. l. Priprave za to veliko vsakoletno kmetsko prireditev so v polnem teku. Izvoljeni so posamezni odseki za ureditev dirkališča in organizacijo dirke, za organizacijo povorke in skupin iz kmetskega življenja, ki so postale največja privlačnost in predmet občudovanja na kmetskem prazniku, ter za vse ostale točke dnevnega reda. Sodelovanje so obljubili vsi najodličnejši javni delavci z našim požrtvovalnim Antonom Gliho na čelu.

Odkritje spomenika v vojni padlim žrtvam v občini Prečna pri Novem mestu. Odbor za postavitev spomenika naznanja, da se isti odkrije dne 13. julija t. l. ob 10. uri dopoldne. Odkritja se udeleži za Zvezo slov. vojakov g. Bonač, ki bo imel tudi slavnosten govor. Obveščamo vsa društva in člane Zveze slov. vojakov, da se v čim večjem številu udeležijo odkritja, ki bo prvo te vrste na Dolenjskem.

Predavanja o agrarni reformi so se vršila v Planini pri Rakeku v nedeljo 22. junija in na Turjaku 29. junija t. l. Predaval je geometer Milan Mravlje.

Nov župan v Radovljici. Banska uprava je te dni razrešila dolžnosti župana Radovljice, lesnega industrijalca g. Vinka Resmena. Na njegovo mesto je imenovan g. Flor. Jane, tovarnar klobukov v Radovljici. V občinski odbor radovljiški je imenovan za podžupana g. I. Vagner, barvar v Radovljici. Novi župan je posle že prevzel.

Železniška proga Kočevje—Vrbovsko. Mestna občina Sušak sklicuje za nedeljo dne 6. julija t. l. na Sušak manifestacijsko zborovanje gospodarskih krogov iz dravske in savske banovine, ki se naj izreče za pospešitev gradbe železniške proge Kočevje—Vrbovsko, s katero naj se dravska banovina direktno zveže s Sušakom.

Zborovanje pravoslavnih cerkva. V samostanu Vatoped na Sveti gori Atoški se je vršilo začetkom junija zborovanje pravoslavnih cerkva. Zastopani so bili predstavniki carigradske, aleksandrijske, antiohijske, jeruzalemske, srbske in rumunske patrijaršije ter zastopniki Kipra in poljske pravoslavne cerkve. Edino ruska pravoslavna cerkev ni bila zastopana.

Novi bankovci po 10 dinarjev. Narodna banka izroči pričetkom prihodnjega meseca v obtok nove 10 dinarske bankovce, ki so prvi izdelek lastne tiskarne Narodne banke.

Elektrarna na Ljubljani. Pri banski upravi v Ljubljani se je obnovilo postopanje glede tega, kdo ima pravico do vodne sile na poglobljeni Ljubljani, ali mestna občina ljubljanska ali banovina kot naslednica bivše Kranjske. Električna centrala bi stala v bližini Št. Peterskega mostu v Ljubljani.

Poljski finančnik v Beogradu. Pretekli teden se je mudil v Beogradu znani ameriški finančnik Dewes, ki je sedaj že dalj časa finančni svetovalec poljske vlade.

Konferenca Male antante. Pretekli teden se je vršila v Štrbskem Plesu na Čehoslovaškem konferenca Male antante, katere so se udeležili zunanji ministri Jugoslavije, Rumunije in Čehoslovaške. Zunanji ministri so na tej konferenci razpravljali o vseh važnih vprašanjih, ki zadevajo njihove države, tako o spomenici francoskega zunanjega ministva za evropsko zvezo držav, o prizadevanju madjarskih grofov za povrnitev Habsburžanov na madjarski prestol, o akciji fašistov in Mussolinija v srednji Evropi, o odnošajih Male antante do Rusije itd.

Otroci zažgali. Pri Cvelbarju na Dobravici pri Št. Jerneju so šli vsi starejši z doma, pri hiši so ostali le otroci. Ti so nekje staknili vžgalice in zažgali svnjak ter hlev. Gasilec se je posrečilo obvarovati hišo pred požarom.

Utonil je v Savi blizu črnuškega mostu visokošolec Uroš Turk, sin ravnatelja kemičnega preizkuševališča inž. g. Turka.

Stekel pes ugriznil pet otrok. Po okolici Črmošnjic na Dolenjskem se je klatil pretekle dni sumljiv pes, ki je ogrizel v Lazah pet otrok. Pri vseh ogrizenih otrocih je zdravnik ugotovil steklino in odredil takojšen njihov prevoz v ljubljansko bolnico, vendar je nevarnost velika, da zdravljenje proti steklini ne bo uspešno, ker je potekel že teden dni od ugriza do prevoza v bolnico. Če bi ljudje vedeli, kake grozne posledice lahko povzroči stekel pes, če ogrize živali ali ljudi, in v kako strašnih mukah tak nesrečneš umre, bi pač ne pustili, da se klati toliko psov po deželi, ki niso niti čuvarji niti lovci. Kogar pa ugrizne pes, naj gre takoj k zdravniku, četudi misli, da je pes zdrav.

Atlantsko morje je preletel v 30 urah angleški kapetan Kingsford Smith na enokrilnem letalu »Southern Cross«. Dvignil se je pri mestu Dublinu na Irskem ter se spuстил na Novi Fundlandski na ameriški strani. Ves čas med poletom je bil kapetan v zvezi z angleškimi in ameriški radiopostajami.

Upor v indijski kaznilnici. V osrednji kaznilnici mesta Rangon v Indiji so se uprli jetniki, se v napadu na orožarno polastili orožja ter naskočili na jetniške stražnike. Vnela se je huda bitka, v kateri je padlo 40 jetnikov in dva stražnika, ranjenih pa je bilo 60 kaznjencev in 11 stražnikov. Uporne kaznjence je obvladalo šele na pomoč došlo vojaštvo.

Največjo palačo v Ljubljani bo pričel prihodnji mesec graditi »Pokojninski zavod za privatne nameščenice. Palača bo zgrajena poleg Ljubljanske kreditne banke in bo imela osem nadstropij. V petih nadstropjih bodo pisarne, v ostalih pa stanovanja. V pritličju bodo trgovski prostori, na strehi pa kavarna.

Pod vlak se je vrgel preteklo sredo 25. junija v Ljubljani 26-letni France Čelešnik ter so mu kolesa lokomotive prerezala vrat. Bil je takoj mrtev.

Sv. Antona Padovanskega so okradli pretekli teden na porti franciškanskega samostana v Ljubljani. Trije postopači so mu odvzeli štiri zlate verižice, dva zlata prstana in eno zapestnico v skupni vrednosti 2000 dinarjev. Voditelja tatinske trojice je policija aretirala.

Goreče letalo. Nad letališčem v Mostarju se je vnelo v višini kakih tisoč metrov letalo, katerega je pilotiral narednik Kovačević. Pilot je parkrat skušal skočiti iz gorečega letala, toda se je vsakokrat premislil, ker ga bi pri skoku iz tolike višine doletela sigurna smrt. Ko je letalo v celoti objel ognjeni plamen, je kot goreča krogla padlo navpično na zemljo. Ljudje so ves ta prizor ozadovali. Po nesreči so takoj odleteli k gorečemu in razbitemu letalu ter potegnili iz ruševin težko ranjenega in opečnega pilota. Odpeljali so ga v bolnico.

Zastrupljenje s cepivom proti jetiki. V Lübecku na Nemškem so nedavno izvršili poskusno cepljenje na otrocih proti jetiki. Cepivo proti jetiki je izumil neki francoski zdravnik. Poskus se pa ni obnesel in je imel težke posledice na cepljenih otrocih, od katerih je večina zbolela na zastrupljenju. Od 270 otrok jih je umrlo 41, vsi ostali so pa težje in lažje bolni. Proti zdravnikom je uvedena preiskava.

Pri pokvarjenem želodecu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski učinkuje že kozarec naravne »Franz-Josefove«-grenčice sigurno, naglo in prijetno. — Znameniti zdravniki za želodec izpričujejo, da se izkaže uporaba »Franz-Josefove«-vode kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. »Franz-Josefova«-grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pariz ima 6 milijonov prebivalcev. Francoski parlament je sprejel zakon, po katerem se priključijo okoliške občine Parizu, tako da šteje mesto sedaj 6 milijonov prebivalcev.

Novo tovarno v Rusiji. V Stalingradu je pričela obratovati nova velika tovarna, ki bo proizvajala letno za 60 milijonov dolarjev traktorjev. To je največja tovarna te vrste na svetu. V Rostovu ob Donu pa je pričela delovati »Selmaštroj«, katera izdeluje kmetijske stroje. Tovarna je opremljena s stroji Amerika.

Koliko nese boksanje. Te dni se je vršila borba v boksanju (pretepanje s tapetiranimi pestmi) med nemškim boksačem Schmelingom in ameriškim boksačkim prvakom. Zmagal je Nemeč Schmeling in sicer zato, ker ga je sunil Amerikanec do nezavesti s pestjo v trebuh, kar je po boksaških pravilih prepovedano. Schmeling je dobil za svojo »zmago« 7 milijonov dinarjev in naslov svetovnega prvaka v boksanju. Pri vsem tem pa je v Ameriki čez 5 milijonov delavcev brezposelnih.

Ladja z dinaditom zletela v zrak. Pretekli četrtek je razsajala huda nevihta na reki Sv. Lovrenca na Angleškem. Med nevihto je udarila strela v ladjo, ki je bila natovorjena z dinaditom. Eksploziralo je 12 ton dinamita in se je ladja popolnoma razletela. Od posadke je bilo 31 mornarjev ubitih, 13 pa težko ranjenih.

Kovačem za sekire in lopate! Za tovarno v Srbiji se nujno rabijo kovači za sekire in lopate. Reflektanti naj se obrnejo na Javno borzo dela v Ljubljani.

Zadružništvo.

Združitev Zadružne zveze v Celju in Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani.*

Vprašanje združitve teh dveh zvez se je je z malimi presledki obravnavalo ves čas po vojni. Na eni strani imata obe Zvezi enak zadružni in gospodarski program, na drugi strani pa je čim močnejša Zveza predpogoj za uspešno zadružno delo. Poleg mnogo uspešnejšega dela, ki ga lahko vrši močna Zveza v nasprotju s šibko, pomeni združitev tudi nekaj desetstisočev dinarjev prihranka na upravnih stroških, ker ne bo treba dveh pisarn in dvojnega uradništva. So pa še druge prednosti, ki jih ima močna Zveza. Tako n. pr. mnogo avtoritativneje nastopa kot zaščitnica zadružništva in ima izgled na večje upoštevanje s strani javnih oblastev.

Upošteva gornje so aktivni zadružni delavci obeh Zvez potem, ko je bila leta 1928. Zadružna zveza v Celju popolnoma sanirana, zlasti pa tudi na pobudo kraljevega akta z dne 6. januarja 1929., pospešili akcijo za združitev. Na podlagi predhodnega načelnega sporazuma, ki se je izvršil v začetku aprila t. l., so zastopniki obeh Zvez pregledali poslovanje, zlasti pa boniteto obeh Zvez in ugotovili, da sta bilanci obeh Zvez popolnoma realni.

V začetku tega meseca pa sta se upravi

obeh Zvez sporazumele, da se Zvezi združita. Toda, ker ni zakonske možnosti za formalno fuzijo ter upošteva, da je Ljubljana upravno in gospodarsko središče Dravske banovine, se Zadružna zveza v Celju razdruži, njene zadruge, aktiva in pasiva ter uradnike pa prenese na Zvezo slovenskih zadrug, ki postane tako skupna centrala. Na prihodnjem rednem občnem zboru se tudi uprava Zveze slovenskih zadrug dopolni z zastopniki zadrug razdružene Zveze tako, da bodo zastopane v njej sorazmerno vse zadruge iz vseh pokrajin.

Sporazum je odobril tudi občni zbor Zadružne zveze v Celju dne 24. junija t. l. in sklenil razdružbo Zveze ter izvolil za likvidatorje gg.: dr. Josipa Zdolška, Brežice; dr. M. Goriška, št. Lenart; Iv. Lavriča, Loški potok; Ant. Gnusa, Dol, in Ivana Kecija, Ljubljana. Zvezi slovenskih zadrug ni bilo sklicati posebnega občnega zbora, ker spada sprejemanje članov - zadrug, njihovih volg ter podeljevanje kreditov v kompetenco načelstva in nadzorstva.

Tako združeni Zvezi bosta predstavljali zelo močno zadružno organizacijo, ki jo kažejo sledeči glavni podatki:

Število zadrug in članov v njih:

	Število članov v zadrugah	Število zadrug		
		kreditnih	gospodarskih	vseh skupaj
Zveza slov. zadrug v Ljubljani	33.000	69	100	169
Zadružna zveza v Celju	36.000	82	76	158
V skupni zvezi bo torej	69.000	151	176	327

Premoženjsko stanje zadrug, včlanjenih pri

	Denarni promet Din	Hranilne vloge Din	Članom dani krediti Din	Lastno premoženje (deleži in rezerve) Din
Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani	1.950.000.000	350.000.000	290.000.000	12.500.000
Zadružni zvezi v Celju	1.450.000.000	240.000.000	205.000.000	21.000.000
Skupaj	3.400.000.000	590.000.000	495.000.000	34.500.000

Ta korak pomeni novo dobo v slovenskem zadružništvu in smo zato prepričani, da ga ne bodo razodno pozdravile samo vse zadruge obeh Zvez, temveč tudi vsa gospodarska oblastva, ki jim je občni blagor prva skrb. Mislimo, da ni treba zagotavljati zadrugam bivše Zadružne zveze v Celju, da

jih bo sprejela Zveza slovenskih zadrug kot popolnoma enakopravne in da bo z uslužnim in kulantnim poslovanjem skrbela, da bodo občutile spremembo ne samo kot občo, temveč tudi kot neposredno lastno korist.

* Zadružni vestnik št. 6.

Izvoz ruskih poljedelskih produktov.

Pred nedavnim časom smo posvečali vso pažnjo ameriški konkurenci na evropskem trgu. S strahom je gledal naš poljedelec, kam s produkti. Sadije, žito, maslo, da celo maslo in konservirano sadije iz Amerike je preplavilo evropski trg. Evropsko poljedelstvo je začelo svoj odpor in iskalo zavore prodiranju v organizaciji in uvozni carini. Koliko bo to pripomoglo k izboljšanju položaja, je težko reči. Jasno je, da uvozna carina ne bo dosli koristila, vsaj s stališča splošnega gospodarstva ne.

Evropskemu poljedelstvu pa ne prefi nevarnost samo iz Amerike. Drugi hud konkurent je Rusija s svojim neizmernim bogastvom. Zadnje čase se vedno čuje o novih dohodih ruske robe na tržišča ob Sredozemskem morju. Prva in najhujša pošiljatev je bil les. Le ta je s svojimi nizkimi cenami, ki znašajo skoro za dve tretjini

manj od naših, preobrnil in zaustavil ves potek trgovine. Da Rusija zamore prodajati blago po tej ceni, je lahko razumljivo. Vse bogastvo zemlje je last države in tako dobi država les zaastonj. Delo v gozdu in na žagah opravljajo politični kaznjenci, kateri ne dobivajo za svoje delo nikakega plačila — razen borne hrane. Vsa transportna sredstva (železnice, ladje) so last države in tako jih tudi prevoz navidezno ne stane ničesar. Rusom ne gre za to, kaj in koliko blago stane, Rusom je glavno, da pridejo do zdrave in trdne valute (denarja), katero potrebujejo za nakup potrebščin, posebno strojev.

Ker si hoče Rusija zgraditi lastno industrijo in industrializirati zemljo, mora poseči po takim sredstvu, da pride do denarja. Ta denar je sicer drag, a to jih nič ne moti, ker oni računajo, da s svojim uničevanjem evropskih in ameriških cen zrušijo trg in istočasno pridejo razmeroma po ceni do sredstev za nakup svojih potrebščin.

Ni pa samo ruski les, kateri prodira na trg. V Rusiji deluje nebroj trustov in sicer za vsak izvozni predmet posebej. Ti se pripravljajo, da z vso silo obdelajo tržišča izven Rusije. Glavni predmeti, kateri ogrožajo evropsko gospodarstvo, so združeni v centrali posameznih trustov, ki nosijo ime: les-eksport, vino-eksport, maslo-eksport itd. Vsi ti se pripravljajo, da čimprej preplavijo tržišča s svojimi produkti.

Danes srečamo na trgu ob Sredozemskem morju ruski les, suho sadje, vino, med in bo dolgo, ko tudi »Hljeb-eksport« za izvoz žita začne svoje delo. Solun, Trst, Genova ter luke afriške in francoske obale se že dolgo borijo s ceneni ruskimi produkti.

Cemu Rusija izvažata tako poceni? Rekli smo, ker rabi denar. Ako hoče Rusija priti do zdrave valute, mora izvažati, ker za svoj denar ne dobi nič in je na evropskem tržišču zelo poceni. Ruske menice se eskontirajo v Londonu in Ameriki s 40 in še več od sto, tako da za njihovih 100 vrednostnih enot na menici dobe le 60 in še manj. Tako visoko eskompno mero si pa moramo tolmačiti na ta način, ker zunanji svet ne zaupa v Rusijo in njeno gospodarstvo. Mera eskompta v mednarodnem prometu pa se ravna več ali manj po zaupanju v gospodarstvo dotične države. Izvoz blaga pa pride vseeno bolj poceni nego eskomp ruskim menic. Od tod tudi vse ono mrzlično prodiranje na trg z blagom.

Vprašanje je, koliko časa bo Rusija vzdržala v takem postopanju. Kakor vse kaže in kakor govore mnenja poznavalcev Rusije, toliko časa, dokler se Rusija ne opremi z vsem, kar potrebuje za moderno gospodarstvo. To pa zna trajati leta in leta. In le samo socialna revolucija v Rusiji za more zaustaviti ta tok. Ta ustavev pa bi bila samo začasna, dokler bi se ne reorganiziralo gospodarstvo.

S tem, da ogroža ruski izvoz Evropo, ogroža tudi nas kot agraren narod. Vse to, kar izvažata Rusija, imamo v veliki večini tudi mi. Res je, da se rusko blago po svoji kakovosti ne more meriti z našim, ki je veliko boljše. Med tem ko se ruska roba smatra za sedaj zgodna samo za splošen konzum, obstoja možnost, da Rusija v teku dveh ali treh let te nedostatke odpravi in se popolnoma prilagodi potrebam zapada.

V ta boj za trg bo moralo poseči tudi naše poljedelstvo. Dvig produkcije, izraba postranskih panog, organizacija nabave potrebščin in prodaja produktov bo morala doprinesiti dosti v konkurenčnem boju. Ako bo Rusija nadaljevala svoj pohod, bo potreba, da nas najde vsestransko organizirane in pripravljene. Rešitev tega vprašanja leži na kmetu samem in njega zmislu za organizacijo. Država pa bo morala poseči vmes tam, kjer organizacija ne more naprej, oziroma tam, kjer se najde potreba, kateri se iz tega ali onega vzroka od interesov ne more odpomoči. Naloga ni lahka, zato se moramo tem bolj pripraviti.

G. Gomišček.

Velika obremenitev občin je nastala s tem, da bodo morale preskrbeti, oziroma plačati učiteljska stanovanja. Kmet že komaj zdihuje pod gospodarsko težo in ga bodo nova bremena hudo prizadela.

Konjerejsko društvo drav. banovine

Premovanje plemenskih konj. Konjerejsko društvo za Dravsko banovino poroča, da se vrši letošnje premovanje plemenskih konjev po odredi kraljevske banske uprave:

dne 15. julija ob 10 uri pri Sv. Lenartu v Slov. goricah za sodni okraj Sv. Lenart; dne 16. julija ob 8. uri v Ptujju za sodni okraj Ptuj;

dne 17. julija ob 8. uri v Ormožu za sodni okraj Ormož;

dne 19. avgusta ob 9. uri v Beltincih za sreze Dolnja Lendava in Murska Sobota;

dne 23. avgusta ob 8. uri v Kranju za sreze Kranj, Radovljica, Ljubljana okolica in Litija.

Na ta premovanja so dopuščeni le plemenski konji mrzlokrvnih pasem.

Za toplokrvne pasme so pa določena premovanja:

dne 18. avgusta ob 8. uri v Ljutomeru za srez Ljutomer;

dne 24. avgusta ob 8. uri pa v Sv. Jerneju na Dolenjskem za sreze Brežice, Krško, Novo mesto in Litija.

Mariborski svinjski sejem. Prignanih je bilo 18 konjev, 15 bikov, 96 volov, 313 krav in 22 telet, skupaj 464 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 8—9 Din, poldebili 7—7.50 Din, plemenski voli 6.50—7 Din, biki za klanje 7.25—9 Din, klavne krave debele 7—8 Din, plemenske krave 6—7 Din, krave za klobasarje 5.25—5.75 Din, molzne krave 5.50—7 Din, breje krave 5.50—7 Din, mlada živina 7—9 Din, teleta 10—12 Din. Prodanih je bilo 241 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 22 komadov. Mesne cene so bile sledeče: volovsko meso I. vrste 1 kg 18—20 Din, volovsko meso II. vrste 14—18 Din, meso od bikov, krav in telet 10—12 Din, telečje meso I. vrste 20—25 Din, telečje meso II. vrste 16—18 Din, svinjsko meso sveže 15—28 Din.

še »pod vejo«. živijo prah!

Mučenk. Nove pridobitve.

Blagoslov mokrote in še kaj.

Sem rekel zadnjič, kako je bilo »pod vejo«, danes naj omenim, kako so kraji, kjer se toči »pod vejo«, vabljivi in prikupni tudi nevaabljanim in nezaželjenim. Oni dan, oziroma oni večer so obiskali neznan gostje pravkar dograjeno hišo gospoda upravitelja Bohinca v Brežicah. Ko je družina odšla počivat, so se temni gostje splazili skozi okno in pobrali obleke, denarnice, ure itd. ter spet neopaženo odšli. Za slovo so obiskali še klet in se nasrkali izborne kapljice, nihče izmed obiskovalcev pa ni bil toliko uljuden, da bi vsaj ob slovesu pustil svoj naslov v kleti. Zato oškodovana obitelj ne ve, komu naj se za prijaznost zahvali.

Resnici na ljubo naj povem, da »pod vejo« ni povsod tako prijetno. Zadnjič sem nekje prestopil tak prag in pokusil en sam bore požirek, pa so mi dali silne brozge. Moj tovariš je ocenil tisto vino prav krepko, češ: »Mački bi rep odletel, če ga ji zliješ kozarec nanj.« Menda ni nič pretiraval; kajti

mene še sedaj oblije pot, kadar se spomnem tiste pijače. (Da ne bo kakih napačnih sumničenj, naj takoj povem, da to ni bilo ne v Brežicah ne tu v obližju, ampak daleč proč!) Na tak način si kmetje kvarijo sloves in dosežejo s točenjem »pod vejo« prav nasprotno od tega, česar so se nadejali. Priporočal bi tedaj več previdnosti in obzirnosti, ki bo le vinogradnikom samim v korist.

Sicer pa se imamo imenitno in nam ni treba stradati. Avtomobili nam skrbje za prah v več nego zadostni meri, kar smo posebno občutili o priliki, ko smo pozdravljali ob cesti pod Čatežem romun. avtomobiliste. Vsak »živijo« je zamrl v kihanju in g. šolski upravitelj je bil v oblakih cestnega prahu kakor prvi mučenik Štefan. Lahko si mislite, da so šli naši živijo-klici res iz srca; kajti pljuče in sapila sploh smo radi smrtne nevarnosti vsi zaprli.

Spričo teh in takih žrtev tudi hitro napredujemo. Ker smo prav te dni bili takorekoč sredi šolskih proslav, naj omenim, da dobimo v jeseni v Krški vasi (obč. Cerklje) šolo. Kako se bomo učili, povem pri priliki. Čez Krko dobimo baje tudi nov most — same prijetne pridobitve.

Dolgo smo zaman čakali dežja, po noči od nedelje na ponedeljek 30. junija smo ga tudi res pričakovali. Bil je že skrajni čas in se je marsikomu odvlalilo težko breme, ko je začul padati deževne kaplje.

Zdaj bomo malo bolj brez skrbi, kar je tudi važno; saj smo v največjem razmahu veselične dobe: konjske, kolesarske in razne druge dirke, veselice požarnih bramb in še mnogo, mnogo je prilik, ko se človek lahko »postavi« in se iznebi drobiža.

O teh in takih zadevščinah vam pri priliki spet kaj pove

Tihi opazovalec.

Komenda. Težko je človeku govoriti o stvareh, ki zadevajo pokojne, vendar se mora tudi po njihovi smrti braniti njihova čast in ugled, če je bila na kakršen koli način postavljena v slabo luč. Tako je na primer po naših krščanskih pojmih čisto napačno, če se dela razlika, narekovana od osebnih, strankarskih, ali drugih odnošajev pokojnega z zvonjenjem. Saj smo vendar v naši fari vsi kristjani in katoličani. Vsi smo sprejeli svete zakramente od krsta naprej. In vendar smo začudeno strmeli vsi farani, kakšno je bilo zvonenje ob priliki smrti enega naših najodličnejših mož pokojnega G. Šmida. Zakaj ta razlika med njegovim in drugim pogrebi? Ali ne spada tudi to v ono žalostno poglavje med Slovenci, ko se je vernike cenilo po strankarski pripadnosti? Če je tako, potem moramo kar najodločneje povedati: Prenehajte že enkrat s tem.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah samo na debelo:

Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.

Kovaški premog vseh vrst.

Koks, livarniški, plavžarski in plinski.

Brikete

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 15/1.

Kmetovalci, podeželski trgovci in obrtniki!

Kadar naročate kakršnekoli vrste tiskovine za občinske urade, zadruge ali društva, se obrnite zanesljivo glede cen in solidne postrežbe na

TISKARNO »MERKUR« LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23.

V prodaji leži Vaša bodočnost!

Ako se čutite sposobnega, doseči visok promet naših prvovrstnih predmetov, Vam ponudimo tem potom naše zastopstvo ter Vam jamčimo za boljši zaslužek kot v kateremkoli drugem poklicu. Pišite nam in priložite znamko za odgovor. — Tehna družba, Ljubljana, Mestni trg št. 25/1.

ŠIVALNI STROJI

„Gritzner“ „Adler“
„Kayser“ in kolesa,

najboljši material,
precizna konstrukcija,
krasna oprema ter naj-
nižja cena, kakor tudi
pisalni stroji, Urania,
so samo pri

Večletna garancija!
Pouk v voženju brezplačen!

Jos. Petelinc, Ljubljana
ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika.

PRIJATELJI!

Zakaj so francoske linije najkrajše in
najboljše v Severno in Južno Ameriko!

Zato, ker je francosko pristanišče
Le Havre najbližje New-Yorku in
Ljubljani,

ker velikanski brzoparniki
»Ile de France«, »Paris« itd.
so v hitrosti neprekosljivi in pri-
ljubljeni zato, ker imajo tudi v
III. razredu udobne kabine in ker
je izborna postrežba, okusna do-
mača hrana in znamenito franco-
sko vino »Borde« brezplačno pri
vsakem obedu.

Najkrajša pot v Južno Ameriko pa
gre preko pristanišča Marseille 14
do 15 dni v Argentino.

Cie. Gle. Transatlantique, Chargeurs-Réunis in
Transports-Maritimes.

Pojasnila daje brezplačno zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana

Kolodvorska ulica 35.

NAJ TAKOJ JAVIJO

svoj točni naslov osebe, ki se hočejo od nas
naučiti lepega, snažnega in lahkega bivšega
obrta, da si tako najdejo stalno in vrlo
plodonosno domačo delo in postranski za-
služek. Javijo na jse samo oni, ki razpolo-
gajo z vsoto najmanj 3850 Din, da si za-
morejo tako nabaviti za to potrebni stroj.
Pouk je brezplačen, zaslužek 10 do 12 Din
na uro. Material za delo dajemo mi. Poleg
privatnih naročnikov lahko vsakdo dela tudi
za našo tvrdko, ker tudi mi vsak čas za
gotov denar prevzamemo vsako količino iz-
gotovljene robe, zakar jamčimo tudi pisme-
no. Za odgovor je treba priložiti znamko.

Grauert, tvornica strojev d. d., Generalno
zastopstvo in skladišče, Osijek I., Krežmina

Upozorite

tudi Vaše znance,
da jih hočem za-
vedno povsem za-
stoj osvoboditi
neugodnega
znojenja nog,
pa naj se to zno-
jenje pojavilo še v
tako toplih polet-
nih dneh. Ni to ni-
kako zdravilo, ne-
go povsem jedno-
staven naravni
postopek. — Prosim
znamke za odgo-
vor.

J. Lustig, Osijek,
Krežmina ulica.

**Laneno
olje
Firnež
Emajlne in
ostale lake
Ojinate
barve**

in vse v
stroko
spadajo-
če blago
kupite
dobro,
solidno
in po
zmernih
cenah
pri

MEDIĆ - ZANKL

D. Z. O. Z.

Tovarne olja, firneža, laka in barv

LJUBLJANA-MEDVODE

Podružn.: Maribor-Novl-Sad Lastnik: Franjo Medić

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najboljšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji s apnenim dušikom, gnoji istočasno s dušikom in apnom. — Informacije o uporabi in množini, rentabilnosti, kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNICA ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja istotako mešano umetno gnojilo »NITROFOSKAL - RUŠE«, katero sestoji iz apnenega dušika, superfosfata in kalijeve soli. Kdor s Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno s dušikom, fosforom, kalijem in apnom ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil. — Stalna saloga pri

EKONOMU, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

— Velika saloga —
SUKNENE GA BLAGA
za moške in ženske obla-
ke. Lepa izbira svetlo-
st in lep. Krojači in
šivilje, pišite po vsem!

Naročajte

»KMETSKI LIST«!

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks
in kovaški premog

Vas naš

Družba „ILIRIJA“
Ljubljana, Dunajska o. 40

Telefon 2820

KOVAČI!

Najcenejši KOKS

100 kg Din 85.—

Pri večjem naročilu popust!

Ljubljanska mestna plinarna

Nudim

prima **cement**
DALMATINSKI

znamke Titan in Dalmatia
ter Dovje-Mojstrana po
najnižji ceni.

dalje vse vrste žebelje, trsje za
stropce, žico, kakor tudi moko,
žito in razna krmila. Gašeno in
negašeno apno dobavljam. Na
željo dostavim tudi na dom, po
primerni ceni!

Ljudevit Sirc, Kranj

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poš. hranilnice št. 14.257 registr. zadruga z neomejeno zavezo Brzjavlj.: „Kmetški dom“

Telefon 2847 v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1 Telefon 2847

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje po
6%, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po
7 1/2%, brez odbitka davka na rente

Stanje vlog okroglo 30.000.000 dinarjev
Rezerve nad 500.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poroštvo, na
vknjižbo in proti zastavi premičnih in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNISCHE URE: Ob delavnikih od 8—12 1/2, in od 3—4 1/2, te ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 1/2 ure.

Podružnici v Kamniku, Glavni trg in v Mariboru, Slomškov trg 3